

Geleidebrief

Naam voorstel Nummer 17022790	Brief GS 26 september 2017 met Begroting 2018, Najaarsnota 2017, Derde ronde programmering investeringsagenda (17020523)		
Betreft vergadering	Auditcommissie	27 oktober 2017	
	Provinciale Staten	10 november 2017	
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	2 november 2017		
Adviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Julian Verhage	0118 – 63 10 85	jip.verhage@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	J. de Bat		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Jaarlijkse begrotingsbehandeling met verschillende voorstellen.
Bevoegdheid	PS
Wat stellen GS voor?	Vaststellen van de Begroting 2018, Najaarsnota 2017 en Derde ronde programmering investeringsagenda
Uitvoering	<p><u>Begroting 2018 Algemeen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • GS verwachten een tegemoetkoming voor de weggevallen dividenden (DELTA nu PZEM) via het werk van de commissie Jansen. Nu wordt bij de berekening van de provinciefondsuitkering rekening gehouden met een jaarlijks dividend van € 10 miljoen dat niet ontvangen wordt; • In de begroting 2018 is de dekking van de provinciale bijdrage van € 27,7 miljoen voor de sanering van het Thermphos-terrein <u>niet</u> opgenomen. Dekking is opgenomen in een separaat voorstel: DIP-163 Implementatie Advies Samson inclusief dekkingsvoorstel • Begroting 2018 geeft geen grote wijzigingen ten opzichte van de zerobased opgebouwde begroting 2017, waarbij de provinciale organisatie en de gesubsidieerde instellingen voor het jaar 2017 als een vast gegeven in de begroting zijn meegenomen. Ingezet wordt op de uitvoering van het coalitieakkoord met speciale aandacht voor de energietransitie. Veel inzet is vereist voor omslag naar volledig hernieuwbare energie in 2050. • Maatschappelijk opgaven staan centraal; • Werkwijze rond investeringsagenda blijft gehandhaafd. De mogelijke bestedingsdoelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Campus Zeeland!; ○ Economische Innovatie/Innovatiefondsen; ○ Zuidwestelijke Delta; ○ Wegeninvesteringen; ○ Impuls bedrijfsterreinen; ○ Natuurontwikkeling

- Voor de kaderstellende en controlerende taak van PS zijn concrete doelstellingen en acties van belang. Dit is bij de behandeling van de jaarstukken 2016 en de Zomernota 2017 nadrukkelijk aan de orde geweest. GS hebben PS in de Zomernota nadrukkelijk gevraagd aanvullende overwegingen voor te leggen. Dit is gebeurd bij het door PS overgenomen advies van de Auditcommissie. De overwegingen in het advies van de Auditcommissie om doelstellingen en indicatoren verder te verbeteren en beter controleerbaar te maken hebben nauwelijks invloed gehad in de voorgelegde begroting 2018. Zie aparte bijlage
GS geven aan (blz 23) dat concrete acties in een opgavegerichte benadering niet vooraf SMART zijn te formuleren. Dit belemmert het snel en flexibel inspelen op ontwikkelingen in een dynamische en snel veranderende maatschappij.
In de begroting 2018 worden verschillende trendindicatoren opgenomen. Niet in alle gevallen met een SMART streven voor de komende jaren. Verder zijn er doelindicatoren opgenomen, inclusief de door het IPO voorgestelde verplichte basisindicatoren. Daarnaast geven GS aan dat in de begroting selectief indicatoren zijn opgenomen, terwijl in de beleidsrapportages zoals bijvoorbeeld de Omgevingsbalans uitgebreider de ruimte is om de beleidsvoortgang te schetsen.

Begroting 2018 Specifiek

- Doelen Campus Zeeland zijn aangepast ten opzichte van doelen in begroting 2016;
- Naamgeving van de maatschappelijke opgaven (1.1.2) verandert in de begroting 2018 in:
 - Leefbaarheidsagenda;
 - Kwaliteitskust;
 - Zichtbaar Zeeland;
 - Energietransitie.
 - Havensamenwerking verval, aangezien de fusie Zeeland Seaports en Havenbedrijf Gent zijn beslag krijgt
- Bij 1.1.3 Grote projecten is Perkpolder als groot project met ingang van 2018 vervallen in verband met overdracht van de aandelen aan de gemeente Hulst;
- In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is de bundel met risico's Thermphos meegenomen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de bijdragen van € 27,7 miljoen van het Rijk, ZSP en de provincie op grond van het advies van de commissie Samson;
- In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met de situatie dat de provincie nog aandeelhouder is in de Perkpolder BV;
- De benodigde risicobuffer is berekend op € 15,7 miljoen. De algemene reserve bedraagt € 20,2 miljoen. De totale weerstandscapaciteit (inclusief vrije belastingcapaciteit en ruimte meerjarenbegroting) bedraagt € 66,7 miljoen. Dit is exclusief het voorstel over de dekking van de provinciale bijdrage aan Thermphos;
- In de paragraaf 2.6 Verbonden partijen zijn bij verschillende deelnemingen geen financiële gegevens 2018 vermeld, aangezien deze 'niet bekend' zijn. Overweging kan zijn om wel bekend zijnde gegevens van eerdere jaren te vermelden, zodat er meer inzicht ontstaat;
- In de paragraaf 2.7 grondbeleid staan duidelijke doelstellingen.
- Het in de begroting 2018 berekende EMU-saldo geeft een tekort te zien van € 13 miljoen. Voor de latere jaren wordt een overschot geraamd.

Najaarsnota

In de Najaarsnota wordt voorgesteld om de budgetten voor het opgavegericht te verhogen met in totaal € 2,7 miljoen in de jaren 2019 tot en met 2021. In 2018 is de verhoging lager in verband met het ontbreken van voldoende budgettaire ruimte. Hierdoor is per jaar beschikbaar:

Opgave	Begroting t/m 2021	Extra in Najaarsnota 2018	Extra in Najaarsnota 2019-2021	Totaal
Kwaliteitskust	€ 1.550.000	€ 520.000	€ 750.000	€ 2.300.000
Zichtbaar Zeeland	€ 2.112.000	€ 440.000	€ 640.000	€ 2.752.000
Leefbaarheidsagenda	€ 2.800.000	€ 278.000	€ 400.000	€ 3.200.000
Energie-transitie	€ 1.202.000	€ 630.000	€ 910.000	€ 2.212.000

De extra ambitie voor Energietransitie is € 620.000 lager dan in de Zomernota is aangegeven.

Voor het volledig realiseren van de investeringsagenda is tot en met 2021 € 78,5 miljoen benodigd. Hiervan is al € 21,6 miljoen gedekt (inclusief derde ronde programmering Investeringsagenda). Voor het restant van € 56,9 miljoen is € 18,4 miljoen beschikbaar. Verder stellen GS voor vanuit de budgettaire ruimte 2021 € 11,5 miljoen beschikbaar te stellen. Hierdoor resteert nog een overprogrammering van € 27 miljoen tot en met 2021.

Voor het Investeringsprogramma 'Zeeland in Stroomversnelling' draagt het Rijk € 25 miljoen bij. De 'Zeeuwse regio' (overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen) dragen € 38 miljoen bij. Hiervan draagt de provincie € 15,9 miljoen bij. De dekking van € 2 miljoen provinciale bijdrage voor Aanjaaggelden 'Zeeland in Stroomversnelling' moet in de komende jaren geregeld worden.

Voor de Oostkerk in Middelburg wordt een bijdrage geraamd van € 500.000. De komt ten laste van de budgettaire ruimte 2019/2020.

De tweede ronde budgetbewaking 2017 levert bijna € 1 miljoen op in 2017. Deze ruimte wordt via de algemene reserve overgehield naar 2018 en wordt gebruikt voor dekking van de extra budgetten voor de Maatschappelijke opgaves.

Verder wordt voorgesteld ruim € 11 miljoen aan kredieten over te boeken naar 2018 en volgende jaren.

Na verwerking van de voorstellen in de Najaarsnota is de budgettaire ruimte in de jaren 2017 en 2018 € 0. De ruimte loopt op naar € 3 miljoen in 2019 en € 6 miljoen in 2020 en 2021.

Derde ronde programmering Investeringsagenda

GS stellen voor kredieten te verlenen voor:

• Campus Zeeland (met name Joint Research Center)	€ 5.825.000
• Economische Innovatie	€ 580.000
• Impuls Bedrijventerreinen	€ 1.435.000
• Zuid Westelijke Delta	€ 100.000
• Wegeninvesteringen	<u>€ 1.050.000</u>
Totaal	€ 8.990.000

	<p>In het krediet van € 1.050.000 voor wegeninvesteringen, is een bedrag van € 800.000 opgenomen voor voorbereidingskosten Zanddijk. Een beslissing over de investering voor de uitvoeringsfase (geraamd op € 5,6 miljoen) wordt op een later moment genomen. Evenals over de wijze van dekken (activeren of dekken ten laste van de middelen investeringsagenda).</p> <p>Voor natuurontwikkeling zijn nog budgetten beschikbaar van in totaal € 6,2 miljoen. In 2018 wordt daarom geen beroep gedaan op de middelen uit de investeringsagenda.</p> <p>Verder wordt € 2,1 miljoen aan geraamde kredieten 2017 vanuit de investeringsagenda overgeboekt naar 2018 en 2019.</p>
<p>Advies van de auditcommissie</p>	<p>De Auditcommissie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviseert de (opgemaakte) Begroting 2018 (DIO-161), Najaarsnota 2017 (DIO-160) en Derde ronde programmering Investeringsagenda (DIO-158) in samenhang te behandelen met de in het dictum onder 4 tot en met 13 opgenomen besluiten in het voorstel Implementatie Advies Samson inclusief dekkingsvoorstel (DIP-136); • Heeft bij de jaarstukken 2016 geadviseerd om in de begroting 2018 de doelstellingen en indicatoren verder te verbeteren. Conform het verzoek van Gedeputeerde Staten in de Zomernota heeft de Auditcommissie een aantal verbetervoorstellen in overweging gegeven; • Constateert dat een verdere verbetering van de SMART-formuleringen, doelstellingen en indicatoren gewenst en mogelijk is • Adviseert de acties en doelstellingen in de begroting 2018 via tekstuele begrotingswijzigingen verder te concretiseren aan de hand van een voorstel dat in overleg met de statengriffie wordt opgesteld; • Heeft zich laten informeren, discussie gevoerd en kan de keuze van GS voor optie 3 in het statenvoorstel Implementatie advies Samson, inclusief dekkingsvoorstel – DIP163 volgen